

Může špatný člověk stvořit dobrý systém? Ne, a proto je marxismus zmar

- CZ24 News | 8. února 2023

Britský historik Paul Johnson ve své knize popisuje Marxův soukromý život. Příběh člověka, který se nechával žít, muže, jehož rodiče s ním přerušili styky, nebo otce, který měl napjaté vztahy s vlastními dcerami a odmítl odpovědnost za nemanželského syna.

Paul Johnson je populární britský historik a novinář. Zemřel v lednu tohoto roku ve věku 94 let. Guardian ho v nekrologu představil jako „plodného novináře a historika, který přešel od levice k horlivé podpoře Margaret Thatcherové“. Ve své knize „Intelektuálové“ věnuje jednu kapitolu i osobě Karla Marxe:

Výběr, překlad, zkrácení, mezititulky autor.

Karel Marx byl velmi dobrý novinář. Za deset let napsal přes pět set novinových článků, z nichž zhruba jednu čtvrtinu mu napsal jeho věrný druh Bedřich Engels. Nicméně Karel Marx vynikal v tvorbě hesel a aforismů a ve schopnosti úderné argumentace.

Proletáři nemají co ztratit, leda své okovy. Dobýt mohou celého světa. Proletáři všech zemí, spojte se.

Tyto tři jádrné věty podle Paula Johnsona zachránily Marxovo dílo od zapomnění!

Bez práce je třeba sponzora

Osobní život Karla Marxe není příliš hoden příkladu. Kromě psaní článků pro noviny a občasné editorské činnosti nikdy nepracoval a celý život se nechával žít. Napřed svojí rodinou a poté Bedřichem Engelsem, který mu dlouhá léta posílal pravidelnou rentu.

Marxova osobnost se vyznačovala vznětlivostí a sklonem k násilí. Podle univerzitních záznamů se účastnil studentských bitek a v jednom duelu utržil sečnou ránu přes levé oko. Jeho budoucí žena Jenny mu v jednom z prvních dochovaných dopisů píše: „Prosím, nepiš s takovým vztekem a podrážděním.“

Anarchista Bakunin poznamenal, že se upřímně věnoval kauze proletariátu, ačkoliv v tom vždy byla přimíchána osobní ješitnost. Když byl editorem novin „Neue Rheinische Zeitung“, poznamenal Bedřich Engels, že organizace podřízených byla „jednoduchá Marxova diktatura“.

Nelítostný terorista

V roce 1849 se vymezil proti pruské vládě slovy: „Jsme nelítostní a nežádáme milosti. Až přijde náš čas, nebudeme skrývat náš terorismus.“ Jeho kolega Maxim Kovalevsky vzpomíná, že když se Marx dozvěděl, že se atentát na císaře Viléma v roce 1878 nepovedl, zuřil a neschopného atentátníka proklel. Pruský policejní agent napsal do hlášení, že „dominantním rysem jeho charakteru je neomezená touha po moci.“

Paul Johnson píše, že o několik desítek let později Lenin, Stalin a Mao Ce-tung, zapřisáhlí marxisté, uvedli do života násilí, které z „Marxova díla číší“. Na druhou stranu byl podle něj Karel Marx v určitém smyslu morálním člověkem, jehož touhou bylo vytvořit lepší svět.

Bída a prach

Marxova rodina byla nucena žít ve špině a bídě. Nejlépe to vystihuje policejní zpráva, ve které se uvádí: „Marx vede život bohéma. Zřídka se myje nebo mění prádlo. Často pracuje celou noc, aby si potom lehl oblečený na pohovku a spal do večera. Všechno je špinavé a pokryté prachem, takže sednout si na židli je husarský kousek. Na druhé židli si hrají děti na kuchaře.”

Marx měl se svojí ženou sedm dětí, ale i díky chudým poměrům se pouze tři dožily dospělosti. Nejhuře nesl smrt syna Edgara, který zemřel v sedmi letech, neboť po jeho smrti mu zůstaly pouze dcery. Přestože byly chytré, Karel Marx jim odpíral adekvátní vzdělání a nechával je doma. Poté, co se vdaly, měl napjaté vztahy s jejich partnery. Manžel dcery Laury pocházel z Kuby a od Marxe se mu dostalo přezdívky gorila. Druhý zeť byl podle něj pro změnu idiot.

Osud Marxových dcer nebyl nijak šťastný. Dcera Jenny zemřela těsně před smrtí Marxe. Eleanor se otráвила opiáty šest let po jeho smrti a poslední dcera Laura spáchala i se svým manželem, tím, kterého Marx nazval gorilou, sebevraždu ve věku 66 let.

Vrchol vykořisťování

Karel Marx při svých výzkumech kapitalistického vykořisťování narazil na mnoho případů, kdy dělníci nedostávali adekvátní odměnu. Ale případ práce zadarmo měl přímo ve své domácnosti.

Pomocnice v Marxově domácnosti se jmenovala Lenchen a Marxova žena ji dostala od rodiny na výpomoc. S Marxovou rodinou zůstala až do své smrti. Paul Johnson uvádí, že jí Marx nikdy nezaplatil ani pětník. Navíc se stala jeho milenkou a Marx s ní měl nemanželského syna Freddyho. Otcovství však popřel a Freddyho vychovávala pěstounská rodina. Marx se obával, že by otcovství vyšlo najevo a poškodilo jeho pověst revolucionáře. To, že je Freddy Marxův syn, řekl Marxovým dcerám až Engels těsně před svou smrtí.

Lenchen byla jediným příslušníkem proletariátu, kterého Marx poznal opravdu dobře. Druhým mohl být jeho syn Freddy, který se vyučil řemeslu. Ale Marx se k němu nikdy neznal a podle Paula Johsona jej viděl pouze jednou u Lenchen v kuchyni, když ji Freddy přišel navštívit.

Pozn. autora: Člověk, který bojoval za práva všech proletářů, se k jediné proletářce, jejíž život on sám mohl učinit lepší, choval tak, jak se choval. Jestli ono to není základním rysem všech podobných revolucionářů?

Zpracoval: S. Spurný

[ZDROJ](#)